מבט על

INSS
המכון למחקרי ביטחון לאומי
THE INSTITUTE FOR NATIONAL SECURITY STUDIES
TEL AVIV UNIVERSITY אוניברסיטת תל אביב

חושדים וקונים: תדמית סין בישראל בשפל היסטורי, הייבוא בשיא

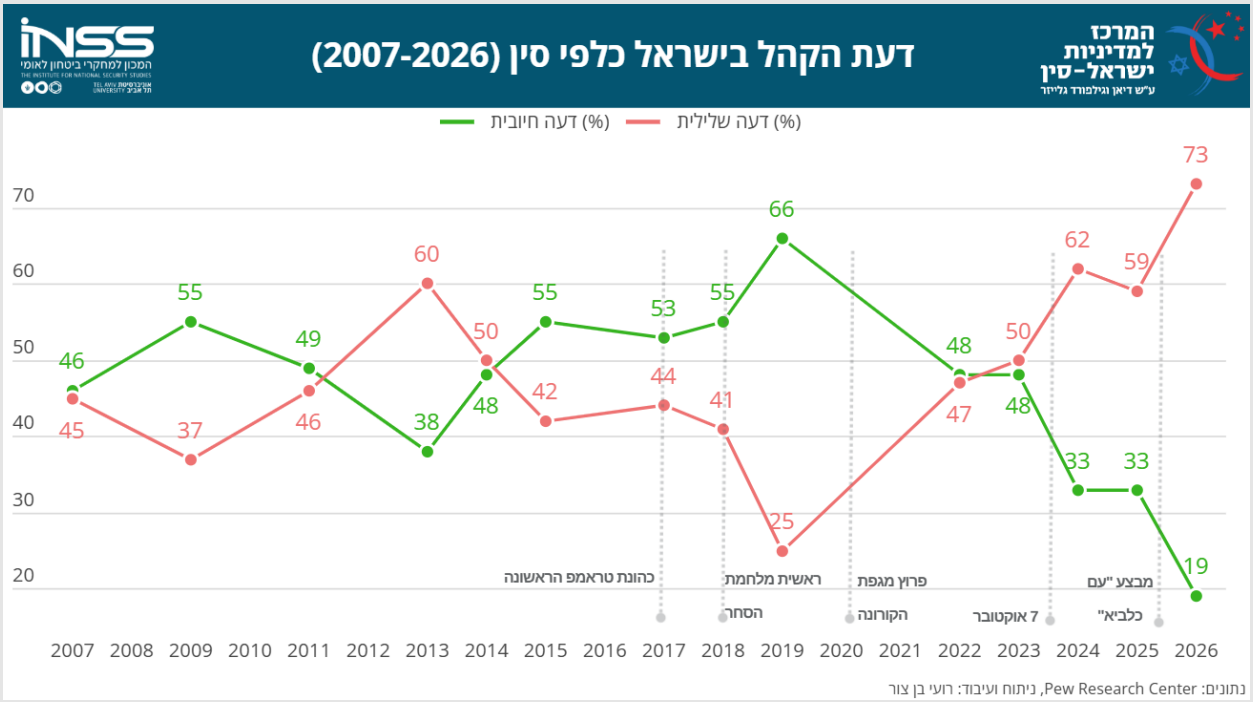
רועי בן צור | גיליון 2215 | 8 בנובמבר 2026

מגמת דעת הקהל בישראל כלפי סין הפוכה מזו הנרשמת במדינות רבות בעולם. בעוד שתדמית סין משתפרת בכמה מדינות מערביות, בישראל האהדה כלפיה נשחקת באופן בולט. עם זאת, השחיקה אינה מתורגמת להתרחקות מקבילה בכל תחומי היחסים בין ישראל לסין, והקשרים המסחריים עם בייג׳ינג ממשיכים להתרחב. תמונה זו מצביעה על פער בין מקומה של סין במשק הישראלי לבין האופן שבו היא נתפסת כמעצמה וכשחקנית מדינית. במקרה הישראלי, התרחבות כלכלית אינה מלווה בשיפור בדימויה הציבורי של סין, ואילו ההסתייגות ממנה אינה מבטיחה צמצום של חשיפה כלכלית וטכנולוגית.

ישראל נגד המגמה העולמית

בסקרי מרכז המחקר Pew שפורסמו ביולי 2026 עמד חציון שיעור בעלי הדעה החיובית על סין ב-37 המדינות שנבדקו על 51%, לעומת 39% בעלי דעה שלילית. השיפור נמדד גם במדינות מערביות: באיטליה, למשל, עלתה האהדה לסין מ-31% ב-2022 ל-51% ב-2026, ובספרד נרשמה עלייה של 17 נקודות אחוז בתוך שנה, ל-54% ב-2026. במדינות רבות, ביניהן יוון, הונגריה, מקסיקו וסינגפור, נמדדו שיאי אהדה לסין. גם בארצות הברית כמעט הוכפל שיעור בעלי הדעה החיובית על סין, מ-14% ב-2023 ל-27% ב-2026, אף שרוב האמריקאים עדיין רואים אותה בשלילה.

השיפור בתדמיתה של סין מתרחש במקביל להיחלשות תדמיתה של ארצות הברית. בהשוואה שנערכה ב-36 מדינות, ב-25 מהן זכתה סין לשיעור אהדה גבוה יותר מארצות הברית, שהובילה בשש מדינות בלבד. בישראל, לעומת זאת, רק 19% מהנשאלים הביעו דעה חיובית על סין ו-73% ראו אותה באופן שלילי. זהו שיעור האהדה הנמוך ביותר שנמדד בישראל מאז החלו מדידות Pew ב-2007, והשני הנמוך ביותר בקרב המדינות שנבדקו ב-2026, אחרי יפן.

מהתקרבות להסתייגות: דעת הקהל בישראל לפני המלחמה ובמהלכה

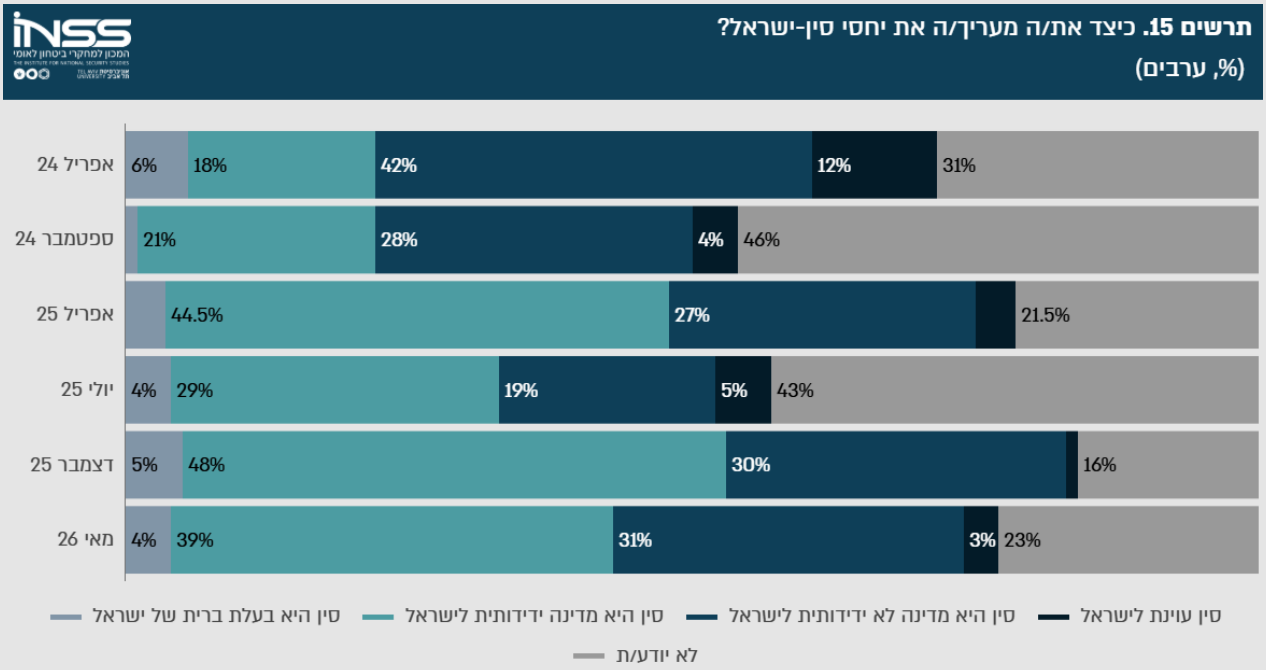
התמונה הנוכחית בדעת הקהל הישראלית מהווה תפנית בהשוואה לעשור הקודם. ההתקרבות המדינית והכלכלית שהחלה ב-2013 לוותה בהרחבת ההשקעות, התיירות ושיתופי הפעולה ובנוכחות גוברת של סין בשיח הישראלי כמקור להזדמנויות כלכליות וטכנולוגיות. במקביל עלה שיעור הישראלים המחזיקים בדעה חיובית כלפיה מ-38% ב-2013 ל-53% ב-2017 ולשיא של 66% ב-2019. התחרות המחריפה בין ארצות הברית לסין הגבירה את הרגישות למעורבות הסינית בישראל, ומגפת הקורונה קטעה חלק ניכר מהמגעים הישירים. עד 2022 ירד שיעור בעלי הדעה החיובית על סין ל-48%, והוא נותר ברמה זו גם ב-2023. הירידה החלה אפוא על רקע תחרות המעצמות והשלכות הקורונה.

מאז ה-7 באוקטובר, הואצה ההתדרדרות בעמדות הציבור כלפי סין: ב-2024 ירדה האהדה ל-33%, ונותרה ללא שינוי ב-2025 (סקר Pew נערך במרץ 2025, טרם מבצע "עם כלביא"). בסקר חרבות ברזל של מרכז הנתונים ב-INSS מספטמבר 2024 עלה כי רבע מהמשיבים סבורים שדעתם על סין השתנתה לרעה מאז ה-7 באוקטובר, לעומת 1% שדיווחו על שינוי לטובה.

מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל הגבירה בייג'ינג את הצהרות תמיכתה בפלסטינים בזירה הבינלאומית, נמנעה מגינוי מפורש של חמאס ושל שחקנים נוספים התוקפים את ישראל, ומתחה ביקורת חריפה על הפעילות הצבאית הישראלית. במהלך המלחמה הישירה בין ישראל לאיראן ביוני 2025 בייג'ינג גינתה את התקיפות הישראליות, הציגה אותן כפגיעה בריבונות איראן והביעה תמיכה בזכותה של טהראן להגן על ריבונותה ועל האינטרסים שלה. סין מסגרה את ההסלמה בכלל הזירות השונות כתולדה של הסכסוך הישראלי-פלסטיני, והעניקה משקל מוגבל לאחריותם של איראן והארגונים הנתמכים על ידה. לכך מצטרפת הצטברות פרסומים על מעורבות גורמים הפועלים בסין באספקת חומרים ורכיבים דו-שימושיים לאיראן ולחות'ים. באפריל 2025, למשל, הטילה ארצות הברית סנקציות על רשת שפעלה בסין ובאיראן, בגין מכירת חומרים לייצור דלק טילים עבור משמרות המהפכה. כמו כן, בספטמבר 2025 הוטלו סנקציות על רשתות רכש של החות'ים, ובהן חברות בסין, בגין אספקת חומרים ורכיבים המשמשים לייצור טילים וכלי טיס בלתי מאוישים. הסקרים לא בדקו את מידת חשיפת הנשאלים לאירועים והשפעתם, אך הצניחה בשיעור בעלי הדעה החיובית על סין מ-33% ב-2025 ל-19% ב-2026 התרחשה בתקופה שבה עמדתה של סין ביחס לאיראן ולפעילות הישראלית הפכה מוחשית יותר עבור הציבור הישראלי.

פילוח דמוגרפי מלמד כי השחיקה בדימויה של סין אינה אחידה בחברה הישראלית. בממצאי סקרי הביטחון הלאומי של ה-INSS ניכר לאורך זמן פער משמעותי בין יהודים לערבים שבלט בכל המדידות שנערכו בין 2024 ל-2026. בעוד שבקרב הציבור היהודי, 50.5%-62% הגדירו את סין כמדינה לא ידידותית או עוינת, בציבור הערבי התמונה הייתה חיובית יותר: שיעור הרואים בסין מדינה ידידותית או בעלת ברית עלה מ-22% בספטמבר 2024 ל-48% באפריל 2025, הגיע ל-53%

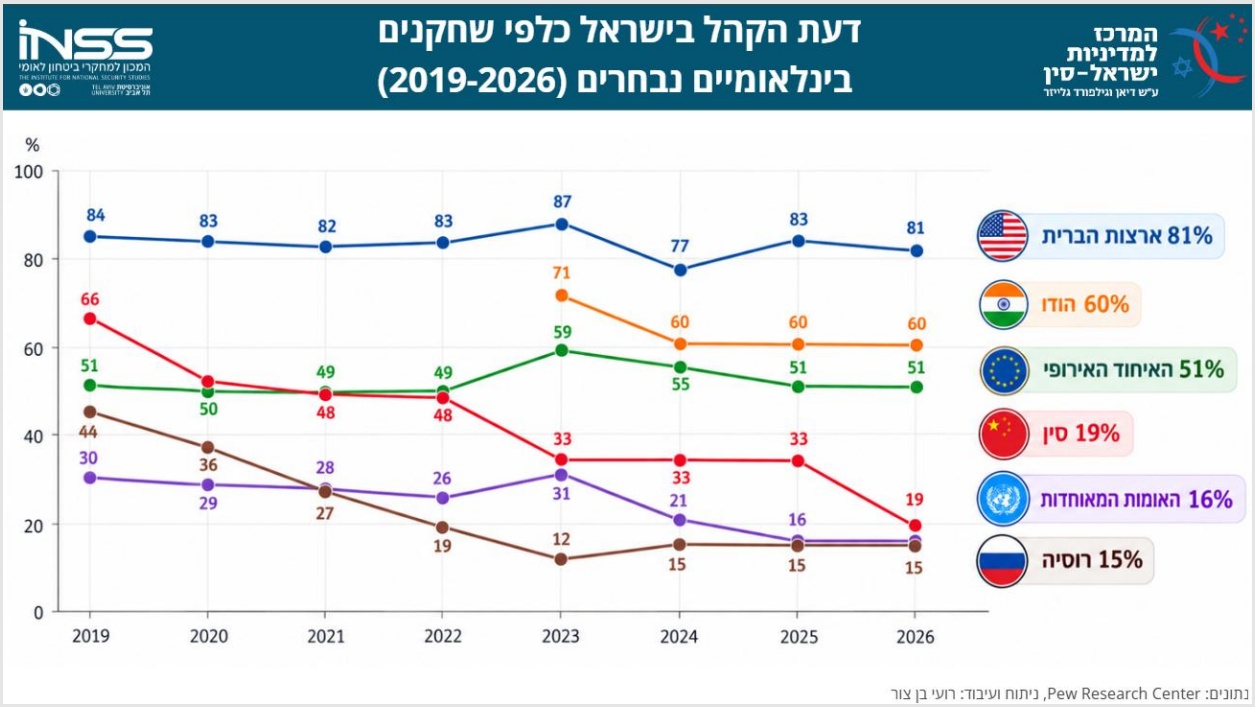
בדצמבר ועמד על 43% במאי 2026. הפער העקבי בין יהודים לערבים בישראל עשוי לשקף את האופן השונה שבו מדיניותה האזורית של סין נתפסת בקרב מגזרים אלה. מאז אוקטובר 2023 בייג'ינג מדגישה בעקביות את תמיכתה בעמדה הפלסטינית, מותחת ביקורת על פעילותה הצבאית של ישראל ונמנעת מגינוי מפורש של חמאס. מסרים אלה עשויים להתקבל באופן חיובי יותר בקרב הציבור הערבי בישראל. דפוס זה מתיישב עם מגמה רחבה יותר שנמדדה בציבורים ערביים במדינות המזרח התיכון לאחר ה-7 באוקטובר, שבה עלתה האהדה לסין בכמה ממדינות ערב במקביל לירידה חדה באהדה לארצות הברית. ממצאים אלה יכולים לשקף גם היחלשות במעמד ארצות הברית והתחזקות תפיסתה של סין כחלופה לה, ולא בהכרח רק כהזדהות עם מדיניותה של בייג'ינג כלפי הסוגיה הפלסטינית.

מתוך: ממצאי סקר הביטחון הלאומי, מאי 2026

מבט השוואתי: ספקנות דעת הקהל הישראלית אינה מוגבלת לסין

הירידה באהדה לסין אינה מתרחשת בחלל ריק. בשנים האחרונות נשחקה דעת הקהל החיובית בישראל כלפי שחקנים בינלאומיים נוספים. האהדה לרוסיה עמדה על 44% ב-2019, ירדה ל-19% ב-2022 ול-13% ב-2023, והתייצבה על 15% ב-2024 וב-2025. הודו נותרה אהודה הרבה יותר, אך גם היא איבדה חלק מתמיכתה הציבורית: שיעור בעלי הדעה החיובית עליה ירד מ-71% ב-2023 ל-60% ב-2025, ונותר ברמה זו ב-2026. כמו כן, האהדה לאו"ם ירדה מ-31% ב-2023 ל-16% ב-2025, והאהדה לאיחוד האירופי ירדה במתינות מ-59% ב-2023 ל-51% ב-2025. הסיבות לשחיקה ביחס לכל אחד מהשחקנים שונות, וקשה לקבוע מה משקלו של כל גורם בעיצוב העמדות. אף על פי כן, הירידה הרוחבית באהדה מצביעה על מגמה רחבה יותר של ספקנות כלפי שחקנים חיצוניים. ארצות הברית היא החריגה הבולטת במעמדה החיובי. בשנים 2019-2026 נע שיעור האהדה כלפיה בין 77% ל-87%, ובסקר האחרון עמד על 81%. הפער שנמדד בישראל בתמיכה בינה לבין סין הגיע ל-62 נקודות אחוז, הגדול ביותר לטובת ארצות הברית בקרב המדינות שנבדקו. גם בהערכת המנהיגים נרשם פער ניכר: 66% מהישראלים הביעו ביטחון בנשיא דונלד טראמפ שיפעל נכון בעניינים בינלאומיים, לעומת 10% בשי ג'ין-פינג.

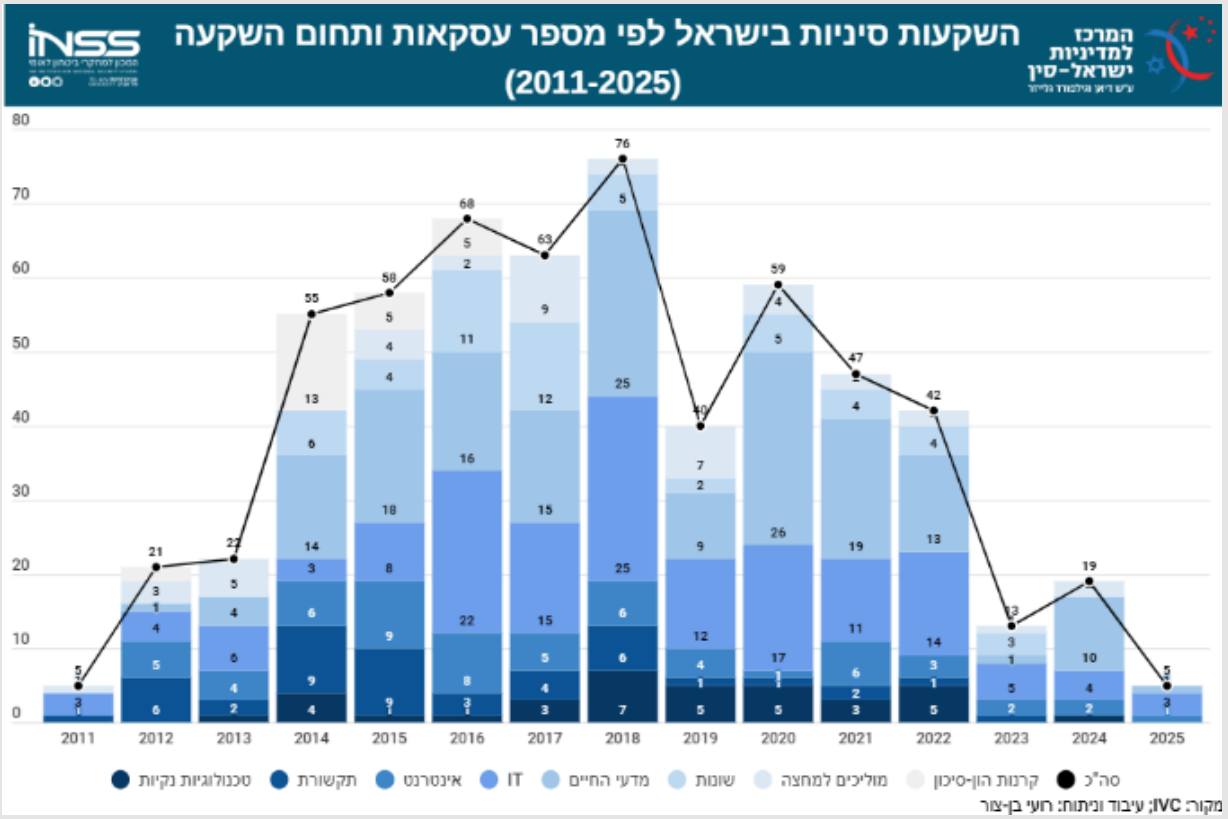

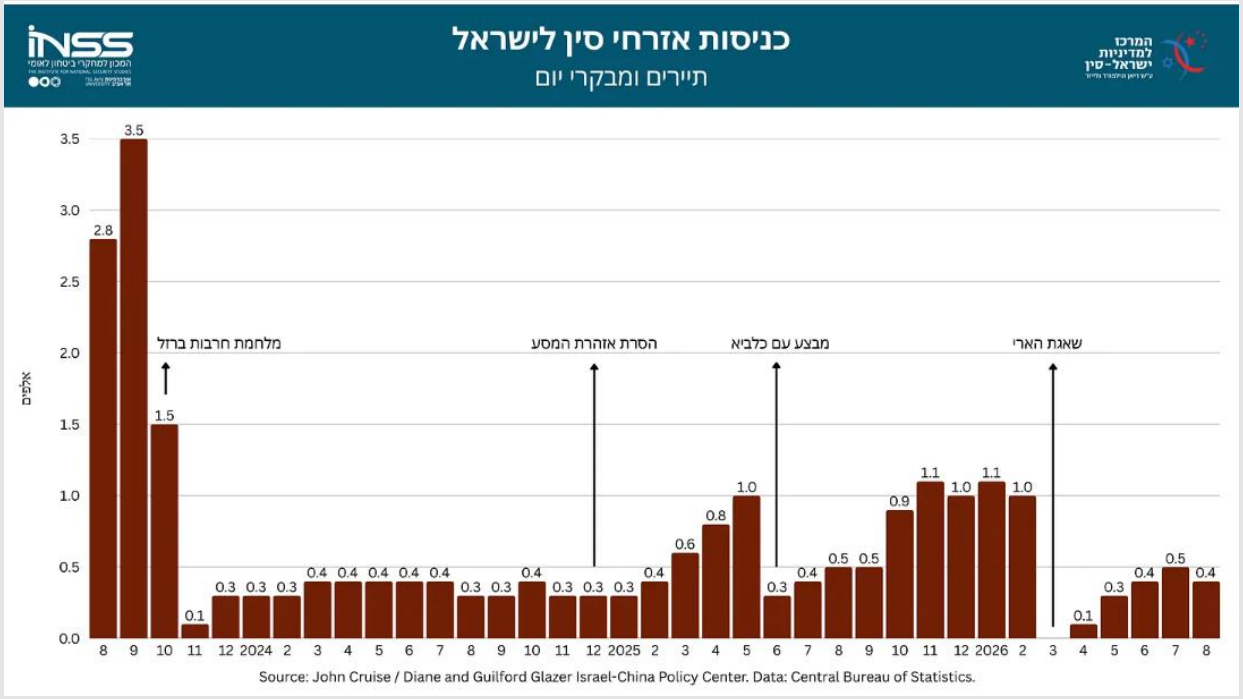
מאמצי קירוב לצד תדמית שלילית

מאז כניסתו לתפקיד בסוף 2024, מוביל שגריר סין בישראל, שיאו ג'ון-ג'נג, פעילות ציבורית אינטנסיבית שנועדה לחזק את הקשרים הכלכליים, הטכנולוגיים והחברתיים בין המדינות. הפעילות כוללת מפגשים תכופים עם גורמים בחברה האזרחית, במגזר העסקי ובקהילת המחקר, הופעות בתקשורת המקומית ושימוש עקבי בשפה ידידותית ומקרבת. השגרירות מדגישה נושאים כמו חדשנות, מסחר, טכנולוגיה ושיתוף פעולה אזרחי, ונוטה להימנע במגעים אלה מהמחלוקות המדיניות שהחריפו מאז המלחמה. בכך ניתן לזהות שתי שכבות של מדיניות: בממד המדיני סין מבקשת לשמר את מעמדה בעולם הערבי והמוסלמי ואת יחסיה עם הפלסטינים ועם מדינות האזור; מול ישראל היא מבקשת לשמר את התועלת הכלכלית, הטכנולוגית והדיפלומטית בקשר הבילטרלי. אולם עד כה, מאמצים אלה אינם באים לידי ביטוי בהתאוששות משמעותית של דעת הקהל.

ההשקעות יורדות, הייבוא גדל

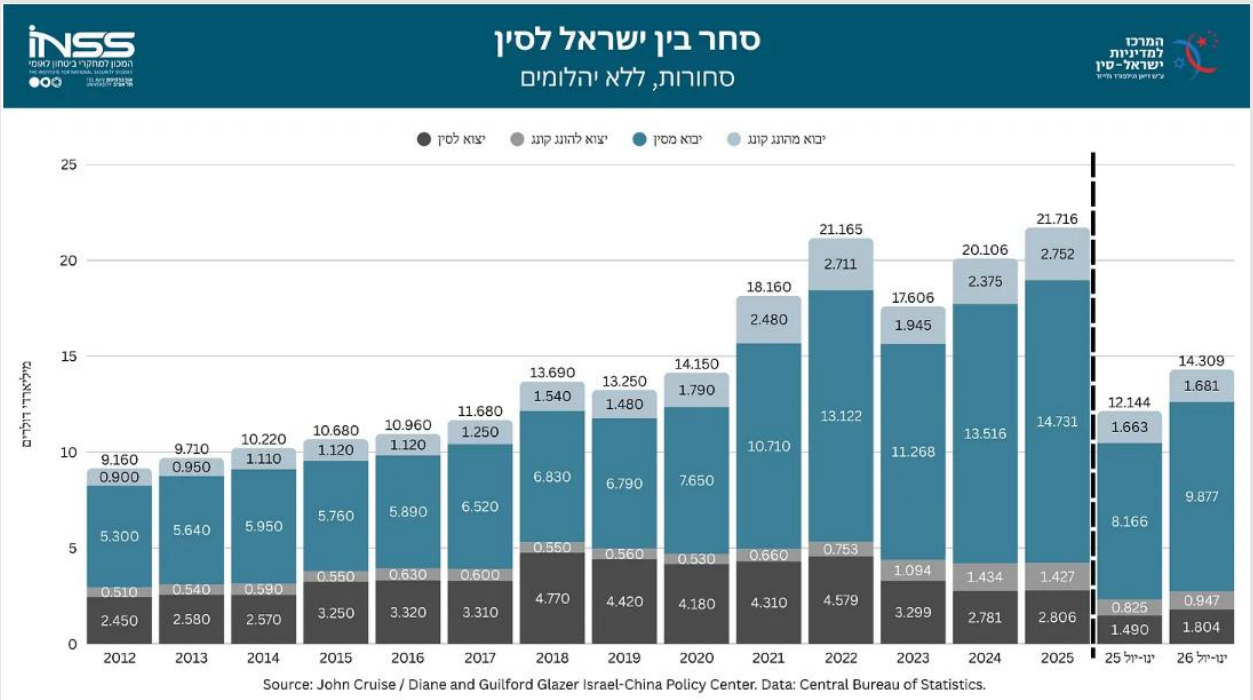
במקביל לשינוי בדעת הקהל, כמה מהקשרים שהתרחבו בעשור הקודם הצטמצמו מאוד. מספר עסקאות ההשקעה הסיניות בישראל ירד משיא של 76 ב-2018 ל-19 ב-2024 ולחמש בלבד ב-2025, לפי הנתונים הזמינים. המלחמה הגבירה את המגמה שהחלה בתקופת הקורונה, אז צומצמו משמעותית נסיעות, תוך פגיעה במגעים הישירים בין חברות, פקידים, אנשי עסקים ומומחים. גם התיירות הנכנסת מסין לא חזרה להיקף שלפני הקורונה. מספר כניסות האזרחים הסינים לישראל, במסגרת נתוני התיירות, עמד על 155.6 אלף ב-2019, לעומת 23.2 אלף ב-2023 ו-7.7 אלף ב-2025.

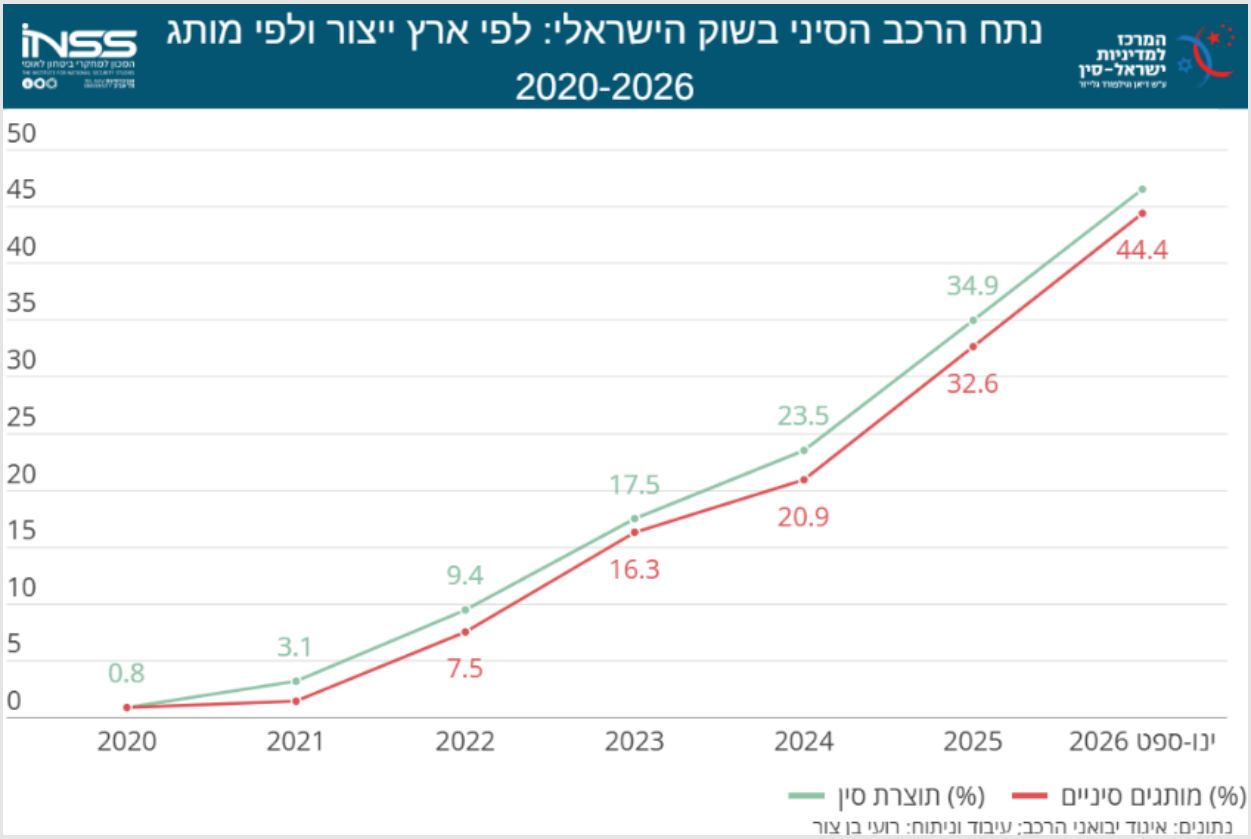

לצד השחיקה בתדמית והצטמצמות הקשרים העסקיים, ההשקעות והתיירות, בולטת התרחבות המסחר בין ישראל לסין. בשבעת החודשים הראשונים של 2026 הגיע הסחר בסחורות (ללא יהלומים, כולל הונג קונג) ל-14.31 מיליארד דולר, עלייה של כ-18% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נבע מהייבוא מסין, שעלה בכ-18% מ-9.82 מיליארד דולר בשבעת החודשים הראשונים של 2025 ל-11.55 מיליארד דולר בתקופה המקבילה ב-2026. באותה התקופה הייצוא

מישראל עלה בכ-19%, מ-2.31 ל-2.75 מיליארד דולר (עם זאת, במבט רב־שנתי שיא הייצוא נרשם ב-2022, אז הסתכם בכ-5.33 מיליארד דולר בשנה כולה).

שוק הרכב ממחיש את ההתרחבות. לפי נתוני איגוד יבואני הרכב בשנת 2020 היוו כלי רכב מתוצרת סין 0.8% בלבד מכלל מסירות הרכב החדש, בעוד שבתשעת החודשים הראשונים של 2026 הגיע שיעורם לכ-46.5% מסך המסירות המדווחות. כך גם בבחינת נתח מותגי הרכב הסיניים בתשעת החודשים הראשונים של 2026, שעמד על 44.4%. הפער המצומצם בין שני המדדים מלמד כי עיקר העלייה נובע מהתרחבותם של המותגים הסיניים עצמם, ולא רק מייצור בסין עבור מותגים זרים. היצרנים הסיניים נהנים מתנאי השוק בישראל המאפשרים להם להמשיך ולהרחיב את נתח השוק, שכן בניגוד למדינות שהטילו מכסים ממוקדים על כלי רכב מתוצרת סין, ישראל לא אימצה מגבלה דומה. התדמית המדינית השלילית של סין בציבור אינה מבטלת אפוא את יתרונות המחיר וההיצע העומדים בפני יבואנים וקונים.

במקביל, נתוני דעת הקהל בישראל מצביעים על העדפה ברורה לארצות הברית, אך לא על העדפה בלעדית לקשרים כלכליים עמה. לפי סקרי Pew ב-2025, העדיפו 60% מהישראלים קשרים כלכליים חזקים עם ארצות הברית, לעומת 4% שהעדיפו את סין. עם זאת, 31% השיבו שחשוב לקיים קשרים חזקים עם שתיהן. נתונים אלה מחדדים את הפער בין התפיסה הציבורית של סין לבין מקומה במשק הישראלי. הציבור מעניק עדיפות ברורה לארצות הברית, אך אינו מבטא דרישה חד-משמעית לצמצום הקשרים הכלכליים עם סין. במקביל, התרחבות הייבוא, ובמיוחד חדירתם המהירה של כלי רכב ומוצרי צריכה ואלקטרוניקה מתוצרת סין, נמשכת למרות השחיקה החדה בתדמיתה של בייג'ינג. הנוכחות הגוברת של מוצרים סיניים אינה עדות לשיקום היחסים בכללותם, כשם שהירידה באהדה אינה מתבטאת בדפוסי הצריכה והייבוא.

סיכום ומשמעויות

השחיקה בתדמיתה של סין בישראל, לצד הירידה בהשקעות ובתיירות מחד גיסא והתרחבות הסחר מאידך גיסא, מלמדת כי ממדי היחסים עם סין אינם נעים בהכרח באותו הכיוון. מבחינת ישראל, המשמעות היא שחשדנות ציבורית כלפי סין אינה יכולה להחליף בחינה סדורה של סוגי החשיפה לסיכוניה. הירידה בהשקעות ובחלק מהקשרים הישירים אינה מבטלת סיכונים שיכולים להיווצר גם דרך ייבוא, שימוש בטכנולוגיות ושרשראות אספקה. מנגד, תדמית שלילית בציבור אינה צריכה להכתיב מדיניות לניהול סיכונים וצמצום חשיפה, שאותם יש לקבוע לפי שיקולי ביטחון, דיפלומטיה וכלכלה מקצועיים. עם זאת, עמדות הציבור, ובעיקר עמדות בעלי תפקידים, משפיעות על מידת ההצלחה של יישום מדיניות כזו כאשר היא נקבעת. האתגר עבור ישראל אפוא הוא ניהול היחסים עם סין על ידי איזון בין שלושה ממדים שונים: אמון ציבורי, תועלת כלכלית ושיקולי ביטחון לאומי.

עורכי הסדרה: ענת קורץ, רינת חרש ואלדד שביט.